

PROGRAMMABEGROTING2021PURMEREND

2021-2024

Programma

9

E C O N O M I E

Portefeuillehouders: M. Hegger

Inleiding

De economische – en toeristische – ontwikkeling van Purmerend krijgt extra kracht wanneer marktpartijen en gemeente samen optrekken. De rol van de gemeente is vooral het stimuleren en faciliteren van de stedelijke economie (inclusief het toerisme) zodat Purmerenders in hun eigen gemeente en regio kunnen werken, winkelen en verblijven en bezoekers van de stad kunnen genieten. We doen dat door de lokale en regionale economie te versterken en te stimuleren, door actief op zoek te gaan naar kansen en door het scheppen van randvoorwaarden om die kansen te benutten. We gaan zo veel mogelijk op zoek naar initiatieven die (reeds) door ondernemers zijn of worden opgepakt, en faciliteren hen bij het uitvoeren van deze initiatieven. Op die manier proberen we bedrijvigheid – en werkgelegenheid – in de stad te behouden of nieuwe bedrijvigheid aan te trekken.

Ambities coalitieakkoord

- Samen met de ondernemers uitvoering geven aan de retailagenda en het daarop gebaseerde actieplan voor de binnenstad.
- Onderzoek doen naar de wijze waarop het bedrijventerrein 'De Koog' kan worden verkleurd en andere functies zoals wonen op dit terrein kunnen worden toegestaan.
- Ondernemers betrekken bij de (verdere) verduurzaming van de stad en de ambities met betrekking tot de energietransitie en de circulaire economie.
- Evenementen blijven faciliteren.
- Onderzoek doen naar de locatie van de kermis.
- Doorontwikkelen van de stadspromotie.
- Meer werk naar Purmerend halen door bedrijven aan te trekken en de vestigingsmogelijkheden uit te breiden.
- Stimuleren van toerisme door de recreatieve mogelijkheden van Purmerend en directe regio onder de aandacht te brengen.
- Uitbreiding van de Bedrijveninvesteringszones (BIZ) te faciliteren als daarvoor bij de ondernemers behoefte bestaat.
- Ontwikkeling van Purmerend als IT-stad te faciliteren door de clustering van IT-onderwijs en IT-bedrijfsleven (verder) te ondersteunen.
- Onderzoek doen naar de wijze waarop het lokale en regionale bedrijfsleven een optimale kans krijgt bij de gemeentelijke inkooptrajecten en aanbestedingsprojecten.
- Overleg op te starten met de beoogde ondernemer van het hotel in de Kom A7 en na te gaan of er een alternatieve locatie voor dit hotel mogelijk is.

Relevante beleidsnota's

- Structuurvisie Purmerend 2005-2020
- Detailhandelsvisie binnenstad Purmerend (2012)
- Perifere detailhandelsbeleid Purmerend (2012)
- Nota accountmanagement bedrijfsleven (2011)
- Kantorenvise (2008)
- Uitgiftebeleid Baansteede-Noord (2011)
- Nota toerisme (2011)
- Kermisbeleidsplan (2009)
- Horecavisie (2010)
- Evenementenvise (2013) en beleidsplan evenementen (2013)
- Notitie dagelijkse verzorgingsstructuur (2015)
- Economische visie en agenda Zaanstreek-Waterland (2018)

Trends en risico's

Vanaf medio maart 2020 maakt Nederland een crisis door. In eerste instantie is het een gezondheids crisis. Maar deze crisis zal – zeker op korte termijn – grote gevolgen hebben voor de economie in de meest ruime zin van het woord. Hoe groot deze gevolgen zullen zijn, valt bij het schrijven van deze tekst nog niet te zeggen. Het Centraal Planbureau (CPB) heeft een viertal mogelijke scenario's uitgewerkt.

In het rapport van het CPB (april 2020) is hierover het volgende opgenomen: "(...) De scenario's hanteren verschillende uitgangspunten voor de duur van de contactbeperkingen en de diepte van de economische doorwerking. In alle scenario's resulteert een recessie, het Bruto Nationaal Produkt (BBP) krimpt in 2020 met 1,2% tot 7,7%. In het lichtste scenario veert de economie al in het derde kwartaal van 2020 weer op, in het zwaarste scenario ontstaan er ook problemen in de financiële sector en verslechtert het buitenlandbeeld verder. In dat scenario zal er ook in 2021 een krimp van het bbp van 2,7% optreden. In drie van de vier scenario's is de neergang dieper dan in de crisis van 2008/2009 (...)"

Over de effecten van de coronacrisis op de regionale economie brengt SEO Economisch Onderzoek in opdracht van de Metropoolregio Amsterdam met enige regelmaat rapportages uit. Uit de laatste rapportage (juni 2020) blijkt dat deze crisis de Amsterdamse regio harder raakt dan de landelijke economie. Dit komt door het relatief grote aandeel van sectoren zoals horeca, luchtvaart, hotels en de groothandel in de economie van Groot-Amsterdam¹ en de MRA. Deze sectoren worden bovengemiddeld sterk geraakt door de maatregelen tegen het coronavirus. Omdat Groot-Amsterdam 75 procent van de economie van de MRA vormt, werkt dit effect door in de totale economie van de MRA. Per maand dat de maatregelen voortduren, bedraagt de schade voor Groot-Amsterdam € 1,7 mrd in termen van toegevoegde waarde. Voor de gehele MRA is de schade per maand € 2,3 mrd in termen van toegevoegde waarde (regionaal bbp).

De coronacrisis heeft eveneens een sterk negatief effect op de werkgelegenheid in Groot-Amsterdam en de MRA. Circa 26 procent van de banen wordt direct of indirect geraakt door de maatregelen in de middenschatting² van de berekeningen. Dit betreft in totaal 330 duizend banen in Groot-Amsterdam, en voor de MRA 507 duizend banen (25 procent van het totaal aantal banen in de MRA). Voor heel Nederland wordt circa 24 procent van de banen direct of indirect getroffen door de maatregelen. Dit betreft in totaal 2,5 miljoen banen. De vraag of het inderdaad om het aangegeven aantal banen gaat, hangt van veel factoren af. Een van deze factoren is de uitwerking van de steun-maatregelen die de landelijke overheid heeft getroffen. In deze maatregelen is bepaald dat ondernemers hun werknemers niet zonder meer kunnen ontslaan. De verwachting is echter dat een aantal bedrijven op de lange duur

¹ Groot-Amsterdam is de COROP-regio waartoe ook de gehele regio Waterland (inclusief Purmerend en Beemster) hoort.

² Middenschatting is het door het CPB gehanteerde middenscenario.

niet kan overleven en toch hun werknemers zal moeten ontslaan. Hoe groot dit effect zal zijn, is echter nu nog niet te zeggen.

Over het effect op de sectoren is in dit stadium eveneens niet veel concreets te zeggen. Wel bekend is dat een aantal sectoren zoals horeca, detailhandel en toerisme zwaarder getroffen zullen zijn/worden dan andere sectoren. Uit een eerste analyse van de lokale steunmaatregelen blijkt dat met name het aantal horeca- en detailhandelsbedrijven, dat uitstel van belastingen heeft aangevraagd, verhoudingsgewijs groot is. Ook zzp'ers zijn door de crisis geraakt. In Purmerend hebben ongeveer 1.800 ondernemers (vooral zzp'ers) een zogenaamde TOZO³-uitkering ontvangen. De TOZO is door de Rijksoverheid tot 1 september 2020 verlengd. Omdat de voorwaarden stringenter zijn, is het de vraag of het aantal zzp'ers dat een beroep op de TOZO zal doen, verder gaat toenemen.

De economische ontwikkelingen in deze crisistijd zijn en blijven vooralsnog onzeker. Over de effecten op sectoren of in (deel)regio's op korte en middellange termijn is te weinig bekend waardoor het niet goed mogelijk is om conclusies te trekken of om een gerichte strategie uit te zetten. De gemeente heeft wel – evenals de regering – steunmaatregelen getroffen om de eerste nood bij ondernemers te lenigen. Langzamerhand breekt het stadium van herstel aan. Over de wijze waarop de gemeente – samen met de regio Zaanstreek-Waterland en de MRA – dit herstel zal ondersteunen, is overleg gaande. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de economie als geheel maar ook naar de afzonderlijke sectoren zoals horeca, detailhandel en toerisme.

Wat willen we bereiken

Zoals hiervoor is aangegeven, zal de crisisperiode consequenties hebben voor de wijze waarop wij onze ambities op het gebied van economie en toerisme in de komende tijd kunnen uitvoeren. Mede als gevolg van deze crisis hebben we de uitvoering van een aantal ambities versneld opgepakt. Wij zullen in de komende periode de vinger aan de pols houden en nagaan of en hoe we specifieke acties zodanig kunnen bijstellen dat bestaande bedrijvigheid (en werkgelegenheid) in Purmerend en regio behouden blijft en nieuwe vormen van bedrijvigheid (en werkgelegenheid) worden aangetrokken.

In de afgelopen periode hebben wij een noodnummer en -email voor ondernemers ingesteld. Ondernemers hebben hiervan veelvuldig gebruik gemaakt en hebben hun waardering uitgesproken over de wijze waarop de gemeente hen heeft geholpen met specifieke vragen over de landelijke en lokale (compensatie)maatregelen. Op basis van deze ervaringen willen we verder bouwen aan een (digitaal) ondernemersloket waar ondernemers snel en adequaat antwoord kunnen krijgen op veel van hun vragen. We verwachten hen op die manier te faciliteren in het realiseren van hun plannen, en daarmee in het behoud van bedrijvigheid (en werkgelegenheid) in de stad.

Voorts blijven we – ook in en na deze crisistijd – inzetten op een goed vestigingsklimaat voor winkels, kantoren, bedrijven en instellingen. De bedrijventerreinen, kantoorlocaties en overige vestigingsmilieus blijven kwalitatief hoogwaardig en goed bereikbaar. Baansteede-Noord is en blijft een regionaal bedrijventerrein voor Waterland. Met ondernemers en vastgoedeigenaren in de binnenstad bestaat reeds intensief contact (door middel van de retailagenda). Wij willen dit contact uitbouwen en samen werken aan bestrijding van de leegstand en verhoging van de verblijfskwaliteit.

Startende ondernemers en zzp'ers, die door de crisis hard geraakt zijn, willen we voldoende ondersteuning bieden bij het (door)ontwikkelen van hun bedrijf. In de afgelopen periode bleek het digitale regionale startersloket voor Waterland een belangrijke schakel te zijn in de dienstverlening aan deze groep ondernemers. Medewerkers van dit loket hebben actuele informatie gegeven over alle mogelijke steunmaatregelen en de wijze waarop het bedrijf

---

³ Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers.

– ook in crisistijd – zou kunnen worden voortgezet. Op basis van de ervaringen met het startersloket wordt nader onderzocht of het mogelijk is om de dienstverlening verder uit te breiden.

We blijven ondernemers faciliteren bij de realisering van uitdagingen op het gebied van aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, de energietransitie en de circulaire economie, zodat zij een bijdrage kunnen leveren aan het bewerkstelligen van deze uitdagingen en onze ambities op de genoemde terreinen.

Op de lange(re) termijn blijven we inzetten op een toename van het aantal toeristen in/naar Purmerend en daarmee van de bestedingen in de stad (onder meer detailhandel en horeca). Op korte termijn zal het toerisme naar verwachting beperkt blijven. Toch zullen de stad en de regio zich blijven promoten zodat toeristen – ook in crisistijd en rekening houdend met de geldende maatregelen – in de beschikbare accommodaties kunnen verblijven, bezienswaardigheden kunnen bezoeken en/of specifieke culturele of sportieve activiteiten kunnen ondernemen. Bureau Toerisme Laag Holland zal het aanbod daarop aanpassen.

De gezamenlijke economische visie voor Beemster en Purmerend, die eind 2020 gereed is gekomen, is de basis voor de toekomstige economische strategie van de nieuwe gemeente en voor de uitwerking op sectoren en gebieden zoals bijvoorbeeld het toerisme, de binnenstad, de detailhandel en de agrarische sector.

De regionale samenwerking op economische zaken (en toerisme) met de directe regio Zaanstreek-Waterland en de Metropoolregio Amsterdam zorgt voor de gewenste afstemming en coördinatie van de economische ontwikkelingen, de werklocaties, het toerisme en de arbeidsmarkt. De regionale samenwerking binnen Zaanstreek-Waterland is in de afgelopen periode verder versterkt. Als gevolg hiervan is of wordt een aantal projecten zoals de Hoornse Lijn en de afstemming van het regionale bedrijventerrein Baansteede-Noord gezamenlijk opgepakt. Ook heeft de deelregio Zaanstreek-Waterland haar positie binnen de MRA weten te verbeteren waardoor zij beter op de hoogte is van lopende ontwikkelingen en sneller kan aansluiten op bovenregionale projecten die voor de regionale economie van belang zijn. Het is de bedoeling om de regionale samenwerking binnen Zaanstreek-Waterland te intensiveren en gezamenlijk op te trekken in de bestrijding van de economische effecten van de coronacrisis.

Wat gaan we daarvoor doen

- Harmoniseren van verordeningen en beleidsnotities van Beemster en Purmerend met betrekking tot winkeltijden, horeca (inclusief terrassen), markten en evenementen (met het oog op de geplande fusie van beide gemeenten op 1 januari 2022).
- Opstellen van uitvoeringsplannen op basis van de economische visie, waaronder een visie op de stadspromotie.
- Versterking en professionalisering van het ondernemersloket (rekening houdend met de ervaringen die tijdens de coronacrisis zijn opgedaan).
- Opstellen en uitvoeren van (regionale) plannen met betrekking tot herstel na de coronacrisis.
- Inzetten op de verbetering en versterking van de regionale samenwerking in Zaanstreek-Waterland en met de MRA over diverse economische en toeristische onderwerpen/thema's, en aan het realiseren van concrete regionale projecten zoals het deelfietsproject.
- Stimuleren van tripartite samenwerking onderwijs-ondernemers-overheid (ontwikkelen en uitvoeren van gezamenlijke projecten zoals het opzetten van een doorlopende leerlijn voor ICT, het ontwikkelen van specifieke opleidingen in de bouw en de zorg).
- Samen met Zaanstreek-Waterland en de MRA werken aan het ontwikkelen en toepassen van arbeidsmarkt-instrumenten zoals het House of Skills die leiden tot meer arbeidsmobiliteit tussen de sectoren die al dan niet door de coronacrisis zijn getroffen (om zodoende te voorkomen dat werkloosheid verder gaat oplopen).
- Faciliteren van de initiatieven van Purmer Valley om te komen tot een ICT-campus waar meer onderlinge uitwisseling van studenten, (startende) ondernemers en hun werknemers zal plaatsvinden en nieuwe innovatieve ideeën kunnen ontstaan.
- Faciliteren van het E-sportscenter in Purmerend.

- Faciliteren van en bijdragen aan een optimale samenwerking tussen ondernemers onderling, waarmee private investeringen en initiatieven in de stad worden gestimuleerd.
- Uitvoeren van de aanbevelingen van het onderzoek naar de regionale samenwerking met betrekking tot bedrijventerreinen in Waterland.
- Meewerken aan en uitvoeren van het actieplan Economie van Zaanstreek-Waterland.
- (Verder) versterken van de positie van de (week)markten in Purmerend met als doel om deze interessanter te maken voor de bezoekers.
- Ontwikkelen en uitvoeren van een emissieloze stadslogistiek waarbij lering wordt getrokken uit de ervaringen die tijdens de coronacrisis zijn opgedaan.
- Opstellen van een kader voor de opdrachtverlening aan Bureau Toerisme Laag Holland tot het uitvoeren van specifieke activiteiten die een bijdrage leveren aan de toeristische promotie en informatievoorziening van Purmerend en directe regio, en in de huidige situatie kunnen worden opgepakt zoals het opzetten van een nieuwe toeristische website.
- Met de retailagenda-partners activiteiten opzetten en uitvoeren om verdere leegstand in de binnenstad tegen te gaan.
- Actief met eigenaren projecten opzetten in wijkwinkelcentra die een bijdrage leveren aan een goede leefbaarheid in de buurten.
- Uitvoeren van een duurzaamheidsscan bij Purmerendse bedrijven.
- Uitvoeren van een onderzoek naar de inrichting van de warenmarkt in Purmerend.
- Inspelen op de plannen van de MRA met betrekking tot een polycentrische ontwikkeling van de gehele regio, door bij te dragen aan de economische inbreng voor de verstedelijkingsstrategie en de realisering van specifieke projecten zoals de transformatie van De Koog, de Stationsomgeving, de verbetering van de Hoornse lijn en de regionale samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen.

Bestuurlijke producten 2021

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Harmonisatie van verordeningen en beleidsstukken van Beemster en Pumerend met het oog op de gemeentelijke herindeling per 1 januari 2022:	2021	4de
- Winkeltijdenverordening;		
- Evenementenbeleid;		
- Marktverordening en - reglementen alsmede beleidsnotities met betrekking tot de markt;		
- Horeca- en terrassenbeleid;		
Uitvoeringsplannen economische visie	2021/2022	div.

Wat mag het kosten

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020 (bijgesteld)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
BV091 Economie							
Lasten	-1.533	-1.317	-1.380	-1.282	-1.277	-1.303	-1.330
Baten	728	639	436	590	592	594	596
	-804	-678	-944	-692	-685	-709	-734

Het saldo stijgt met € 252.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2020. Deze stijging wordt veroorzaakt door een daling van de lasten met € 98.000 en een stijging van de baten met € 155.000. Dit wordt veroorzaakt door:

ONTWIKKELING EXPLOITATIE 2020-2021

Afwijkingen BV091 Economie (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Hogere baten evenementen	155
Overig	-0
Totaal Baten	155
Lasten	
Hogere lasten kermissen	-57
Stadspromotie	150
Overig	5
Totaal Lasten	98

Baten BV091 Economie
Hogere baten evenementen
De baten nemen toe door de toename van de staangelden en energievergoeding van kermissen met € 130.000 en door de toename van de marktgeden voor warenmarkten met € 25.000.

Lasten BV091 Economie
Hogere lasten kermissen
De energiekosten en materiaalleveranties voor kermissen nemen met € 57.000 toe door hogere energieverbruik en hogere energieprijzen.
Stadspromotie
Bij de begroting 2019 is besloten om voor 2020 € 150.000 beschikbaar te stellen om te investeren in stadspromotie. Voor 2021 is dit budget niet beschikbaar gesteld, wat resulteert in € 150.000 lagere lasten.

RESERVES

Er zijn geen mutaties op de bestemmingsreserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland.

INVESTERINGEN

Er zijn geen investeringen in dit programma.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Programma 7 Ruimtelijke Ordening				
Purmerend 2040-stimulering economie (essentiele keuzes)	-150	-150	-150	-
Totaal	-150	-150	-150	-

Programma

10

BESTUUR EN CONCERN

Portefeuillehouders: D. Bijl

Inleiding

In dit programma staan de doelen en middelen van de raad en het college. Dit programma hangt samen met de paragraaf bedrijfsvoering. De onderdelen directie, de ondernemingsraad, control en frictieuitgaven maken onderdeel uit van het overzicht Overhead.

Bestuurlijk is belangrijk dat er sprake is van het laatste jaar voor de fusie met Beemster. Hoewel de begroting natuurlijk apart is, zijn de voorbereidingen op de fusie op tal van plaatsen zichtbaar. Dit past bij het streven de fusie zo naadloos mogelijk te laten plaatsvinden.

Ambities coalitieakkoord

De onderwerpen die we in het akkoord noemen hebben voor ons gewicht gekregen vanuit de stad. We zetten daar flink op in. Het succes schuilt erin dat we voortdurend openstaan voor de signalen en de noden van de stad. Dat we onszelf beschikbaar maken voor de Purmerenders en ons door hen laten beïnvloeden. Zo zorgen we ervoor dat we op de hoogte blijven van wat er speelt en steeds de meest optimale richting kiezen.

Relevante beleidsnota's

- Documenten die betrekking hebben op de fusie van Purmerend en Beemster per 1 januari 2022.
- Planning- en controlproducten

Trends en risico's

Bij het aanbieden van de begroting ligt het herindelingsadvies ter beoordeling bij het Ministerie BZK. Die stelt na positieve beoordeling een voorstel voor de herindelingswet op en die wordt in het voorjaar van 2021 verwacht. Verder zijn de voorbereidingen gestart voor de gemeenteraadsverkiezing die in november 2021 worden gehouden. Dit is de laatste begroting die de gemeente Purmerend u afzonderlijk aanbiedt, de Kadernota wordt gezamenlijk met de gemeente Beemster opgesteld.

De coronacrisis heeft een grote impact op de ambtelijke organisatie gehad en door de maatregelen hebben veel medewerkers noodgedwongen thuis moeten werken. De verwachting is dat dit in 2021 nog wel een tijd zo zal zijn. Het heeft ons kansen gebracht zoals bv. minder reistijd, minder parkeerproblemen en creatieve en innovatieve oplossingen om het werk toch gedaan te krijgen. We gaan kijken hoe we hier structureel mee omgaan, ook als de coronacrisis voorbij is.